Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ŞI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba şi Literatura Română şi Religie - GIMNAZIU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
Probă scrisă
CULTURĂ ŞI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
29 martie 2025

Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

PARTEA I **40 de puncte**

Se dă textul:

În miercurea aceea de iunie am fost abătut, fără niciun motiv, toată ziua. Mă deșteptasem de dimineață cu o neliniște vagă în suflet și cu un simțământ de apăsare plumburie. […]

La prânz, acasă, am găsit o scrisoare de la tata. O clipă mâna dușmană parcă-mi sfârtică inima. În creieri simțeam cum se îmbulzea să încolțească închipuirea unei nenorociri, care totuși nu mai avu răgaz să prindă rădăcină, căci în același timp văzui și-mi dădui seama cât ar fi fost de absurdă. […]

Mă apucai îndată să citesc slova bătrânească, în vreme ce nevastă-mea, în tonul ei obișnuit de cicăleală, mă copleșea cu mustrări:

— Are dreptate săracul tata să fie mâhnit!… Auzi, să nu-i scrii tu niciun rând de șase luni de zile! Un străin să fie, și n-ar merita să te porți așa… Numai eu de câte ori te-am îndemnat: „Alexandre, nu e frumos să-ți neglijezi părinții, scrie-le și tu măcar două vorbe, să știe de soarta noastră”… […]

Pe patru pagini tata îmi făcea, în altă formă, aproape aceleași imputări. Era preot în Prislop, pe valea Izei, în Maramureș. Cine nu cunoștea prin partea locului pe popa Hortopan? Bun slujitor al bisericei, harnic gospodar, suflet cinstit și drept, așa îl judeca toată lumea și așa era aievea. Nu l-am auzit niciodată plângându-se și nici în scrisoarea asta nu-și arăta direct mâhnirea. Spunea că e voinic și sănătos, din mila lui Dumnezeu, cu toate că a intrat în al șaizeci și cincilea an de viață grea și plină de necazuri; preoteasa, însă, adică mama, a început să se tânguiască mai des, când de una, când de alta…[…] Nu i-e frică bătrânei de moarte, dar are o mare tristețe: că tocmai feciorul ei cel mai mare și mai scump a dat-o uitării și n-o învrednicește cel puțin cu o întrebare de sănătate din an în paști…[…]

Adevărat, în general aveam un fel de repulsie fizică față de hârtia de scrisori albă. Cu asta îmi și scuzam toate neatențiile și necuviințele în relațiile cu lumea mică în care mă învârteam. Dar cu părinții?… Pare a fi devenit un loc comun că tinerii au dreptul să răspundă prin ingratitudine* la dovezile de dragoste ale părinților. Eu însă mă revoltam și pretindeam că fac excepție. Frumoasă excepție! La fel vor răspunde desigur și copiii mei când vor fi mari, și eu nu voi avea curajul de-a mă plânge nici măcar în forma blajină cum făcea acuma tata…

Oricât mă acuzau aparențele, în realitate îmi iubeam părinții mai mult decât alții și mai ales decât cei ce-și proclamă iubirea în gura mare. În căsuța mea bunicul Vasile și bunicuța Maria erau pomeniți zilnic cu o duioșie aproape idolatră*. Pentru mine tata rămânea părintele ideal, iubit și respectat mai presus de toate. L-am iubit parcă, în anume privinți, mai mult decât pe mama, deși n-a fost sentimental cu noi nici când eram mici, nici pe urmă. Părea distant și mândru, și de fapt era un timid, iar răceala lui relativă era sfiala de a-și manifesta sentimentele…

Abia azi sunt capabil să prețuiesc deplin virtuțile unor părinți care au avut curajul să crească șapte copii, dintre care patru încă în viață. Și totuși, acuma bătrânii erau tot atât de singuri, ca și când n-ar fi crescut pe nimeni…

Liviu Rebreanu, *Dincolo*

*ingratitudine – nerecunoștință
*idolatră –care iubește pe cineva peste măsură

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.
20 de puncte

1. Indică o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din text. **4 puncte**
2. Transcrie două figuri de stil diferite, precizând felul lor. **4 puncte**
3. Explică valoarea expresivă a utilizării verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**

4. Menționează, în două enunțuri, o trăsătură morală a tatălui, identificată în secvența: *iar răceala lui relativă era sfiala de a-și manifesta sentimentele…,*precizând mijlocul de caracterizare utilizat. **4 puncte**

5. Comentează, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Pare a fi devenit un loc comun că tinerii au dreptul să răspundă prin ingratitudine la dovezile de dragoste ale părinților.* **4 puncte**

B. Redactează un text, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți opinia ta despre importanța iubirii față de părinți, valorificând textul dat și experiența culturală/religioasă. **20 de puncte**

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- prezentarea modului în care omul conștientizează importanța iubirii față de părinți;
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text;
- valorificarea experienței personale și culturale/religioase;
- susținerea unui punct de vedere original asupra temei.

PARTEA a II-a — 40 de puncte

Se dă textul:

De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător. Și de aş avea darul proorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiinţă, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Şi de aş împărţi toată avuţia mea şi de aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte. Dragostea nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată.(...) Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.

Biblia sau Sfânta Scriptură, Epistola întâia către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel (13,1-13)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. **20 de puncte**

1. Identifică două dintre virtuțile menționate de către Sfântul Apostol Pavel. **4 puncte**
2. Menționează patru caracteristici ale dragostei creștine. **4 puncte**
3. Explică, într-un enunț, motivul pentru care d*ragostea nu cade niciodată*. **4 puncte**
4. Formulează o învățătură morală desprinsă din text. **4 puncte**
5. Comentează, în 50-70 de cuvinte, secvența: *Şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt.* **4 puncte**

B. Pornind de la enunțul *Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.,* realizează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi de ce dragostea este considerată cea mai mare dintre virtuți, valorificând experiența culturală și/sau religioasă. **20 de puncte**

REDACTARE — 10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:
-existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
-coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **6 puncte**
-utilizarea limbii literare (stil şi vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **1 punct**
-respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**